

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemli ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja nižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se ostanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Bodoča osoda Bosne in Hercegovine.

Iz Zagreba nam dohaja iz bistrega vira važna novica, da so za politične upravitelje v Bosni in Hercegovini imenovani razen praškega c. kr. namestniškega svetovalca Rotkega še nasledni: g. Ivan Mažuranič, zdaj podžupan v Karlovcu, g. pl. Majksner, zdaj podžupan v Delnicah, in g. pl. Fodroci, veliki župan reški. Iz tega, da so za politične glavarje v Bosni in Hercegovini imenovani troje višji uradniki hrvatski in jeden Čeh, smemo menda sklepati, da tam doli ne bodo poskušali, nemško kulturo v vzhod nositi, in da tudi ne bode vladal kakšen „sübelregiment“, in isto tako ne kakovo magjarjenje, nego da se bode slovanščina uvedla v šole in urade. Sicer je to tako naravno, in samo ob sebi razumljivo, kakor le kaj, — ali pri nas . . . !

Hrvatski zbor je razšel se, a nij nič oglašil se o Bosni in njenej osodi, da si se pač Magjari vedno glasé in repenčijo. Hrvatska večina v saboru je diplomatično molčala. Le poslanec hrvatske narodne opozicije Folnegovič je rešil slovansko čast zagrebškega sabora z interpelacijo o tej zadevi. Vprašal je namreč bana, zakaj se zdaj hrvatska in druga vojska zbira v Hrvatskeji in kakšen namen ona ima v Bosni, če pojde notri. On in njegova stranka bi v tem oziru naredili adresu na cesarja, ko bi ne bili v manjšini. Ban Mužuranič je odgovoril diplomatično, da te stvari spadajo v ministerstvo vnanjih zadev, a da ima tudi on zaupanje v krono in njene svetovalce, da bodo varovali hrvatske interese in pravice.

Od mobilizacije najbolj zadete so naše južnoslovanske in ogersko-slovanske dežele. Iz Kranjskega, slovenskega Štajerskega, Primorja, Dalmacije in Hrvatske je šlo največ vojakov. Torej so skoro sami Slovani. Od teh vendar ne pričakujejo, da bodo deželo zaséli za kako Magjarstvo ali nemškutarstvo, kakor se neki še zmirom bojé. Zadnja velika vojska in po njej sklepljen mir sta menda vendar izučila tudi našo diplomacijo in naše državnike, da se narodje dado pridobivati le z deljenjem narodnih in naravnih pravic.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. julija.

Na **Dunaji** je bil 13. t. m. namesto odstopivšega župana dr. Felderja, ki se je bil opozicije naveličal, izvoljen prvi podžupan dr. Nevald za župana.

Ogerski **Srbi** so se pred volitvami v ogerski zbor vendar odločili ostati pri aktivnosti in voliti. „Zastava“ dotični narodni oklic objavlja in pravi, da hote Srbi svoj glas na ogerskem zboru povzdigovati, če prav dozda nevspešno. Prav je tako.

Vnanje države.

Kongres je končan, evropski mir je podpisan, pariška pogodba uničena, nova berlinska narejena. To je velikanska novica današnjega dneva. Zadnje soboto so diplomatje podpisali protokol. V končnej seji je še Andrassy preslavljajl kneza Bismarka, in se mu zahvalil za izvrstno vodstvo in za gostoljubnost. Knez Bismark je sklenil sejo naglašé vaje, da ima kongres zasluge za Evropo, ker je vse mogoče storil za ohranjenje miru. Bismark trdno upa, da bode sporazumljenje v Evropi dolgo trajalo.

Rumunci so se udali, kar je za nje najbolj pametno. V tajnej seji rumunske zbornice je minister Bratiano izpovedal, da bodo Rumunci sicer rekli, da imajo „historično pravico na Besarabijo“, ali da bodo Dobručo zaseli. Tudi glede enakopravnosti judov se hoté Rumuni volji kongresovej udati.

Italijanski listi so otožni ker je Britanija vzela Ciper, a Italija nič ne prinese s kongresa domov. „Perseveranza“ toži kako je nekaj bil Ciper italijansk in pravi: Tako imajo vse oblasti dobiček od orientalne katastrofe; dobiček Anglije nij treba da bi se naglašal; Nemčija se lahko hvali da je trocesarsko zvezo zopet utrdila, Avstrija si jemlje Bosno in Hercegovino, Rusija je velik korak storila naprej k cilju, ki si ga je uže pred stoletji postavila, Francoska si je dala svoje pravice do sv. dežele potrditi, celo Turčija v svojej bedi je našla zaščitnika, edina oblast, ki se sme okolo ust obrisati, je Italija, ki je morala prikimati k vsemu, kar se je kongresu ljubilo.“ Papežski list „Osservatore Romano“ pa muhasto meni, da „Italija zdaj nij imela nič terjati, saj nej bila nobene bitve izgubila.“

Dopisi.

Iz Vrhnjske okolice 13. julija

[Izv. dop.] Nij čuda, da dobivate iz našega kraja jako malo dopisov, ker tukajšnje socialno življenje je zelo enolično, društev in jednacij skupin nij mnogo in če je katero, tedaj bolj dremlje nego budi.

Oprostite torej, da se vsled znanega Proširnovega verza, spomnim tudi jaz vremena in izrečem, kakor drugod nepohvalno o njem. — Dež in le dež; seno leži pokošeno večinom uže do 14 dnij, krompir skoro začenja črniti in gnjiti, vse rumeni in gine vsled preobile one moče, ki še neki v črevlju nij dobra. Če bode tako dalje, tedaj se uresniči narodni pregovor: „ne boj se turške vojne, ampak sv. Vida rose“; in res sv. Vida dan je deževalo.

Želeti je, da bi to narodno prorokovanje imelo tako malo resnice v sebi, kakor jo ima ono, ki ga je prodajal zadnje dni nek Primorec, ki se je spravil menda uže po pravici pod ključ. To je namreč: „Prerokovanje za te prihodnje čase, kaj in kako se bo godilo do sodniga dneva. Drugi natis. Na brane od Daniela kralja leta 250 prestavil Franc Švara. U Trstu 1877.“ V tem 4. strani velikem „prerokovanji“ zve se „na

tanko, da manjka do sodnjega dne še 122 let, ker „Bog jima tavžent let za eno leto (dan menda je hotel pisati) in Bog je u šestih dnevah svet stvaril in u šestih dnevah ga bo tudi dokončal“. Zanimiva je tudi prestavljena znana latinska kitica za 1886 l. ko bode Volikanoč 25. aprila; namreč:

Kader bo Marka veliko noč dal
Padovski Anton vinkoštval
svet Janes mole st. telo kleče
celi svet bo u pil gorje, gorje.

Na dalje se zve od „Antikrista“, da „bo rojen u babilonji, ot ene stare cupernce, kakakor en kralj“ itd. Mej drugini „tiskovinami“ ki jih je prodajal, naj omenim še: „lek za panat vsako strpenino“. — „Ti moreš jimeti ot tiste hiše anmalu kruha kir je ranjen in zapiši na kruh † J † N † R † J † Amen. Derži vrokih ta kruh in zgovori tako na ta kruh, o strup jest tebi zarotim in zapovem, de pojdi uvon od tiga. I, na ta kruh v Imeni B. očeta † sina † in sv. Duha † inu svetiga šampasa. Zdjaj pihni 3krat na ta kruh in daj snesti bolniku ta kruh svete besede potem pa reci. Tam stoji ena sveta Gora, na ti gori stoji en svet stov, na tim stoli sedi st. šampas en svet meč v rokah drži, peršla je hnjemu mati Božja in je rekla njemu zakaj ne zdraviš boleznj od hude strpenine zdaj ti dam muč, istemi besedami boš strup Panov. Amen ne smeš reči.“ Iz pisave se razvidi, da je ta sleparija pretiskana najbrž iz kakih starih „zagovorniških“ rokopisov in so hoteli sedanji zagovorniki izvleči iz nevednega ljudstva z goljufljo denar kakor so ga prej stareji.

Iz Maribora 11. julija. [Izv. dop.]

Predsednik odbora za ustanovitev Slomšekovega spomenika je dobil sledeče pismo od političnega mariborskega urada:

„Stadtamt Marburg. Nr. 5868.
An Herrn drd. Franz Kačič, Wohlgeboren in Marburg.

Das hohe Statthaltereipraesidium hat laut Erlass vom 7. Juli 1878 Z. 2025/pr. ihrem Rekurse gegen die hierortige Untersagung der Mitgliederversammlung des Comites zur Errichtung des Slomšek-Denkmales mit Hinblick auf die über die Constituirung dieses Comites vom 22. November 1865 an das damalige k. k. Bezirksamt Marburg erstatte Anzeige Folge zu geben und die hierortige recurirte Entscheidung vom 22. Juni 1878 Z. 5326 zu **beheben** befunden.

Davon Sie in Erledigung Ihres am 27. Juni 1878 hieramts eingebrachten Recurses hiermit im Kenntniss gesetzt werden.

Marburg am 11. Juli 1878.

Der Bürgermeister:

Dr. M. Reiser m. p.“

Predsednik čitalnice mariborske je dobil dalje sledeče pismo:

„Stadtamt Marburg. Nr. 5867.
An Herrn drd. Ivan Katič, Vorstand des Vereines „Slovanska čitalnica“, Wohlgeboren in Marburg.

Das hohe Statthaltereipräsidium hat laut Erlasses vom 6. Juli 1878 Z. 1962 die vom Stadtrath am 24. Juni 1878 Z. 5363 veranlasste Einstellung der Thätigkeit des Vereines slovenische čitalnica zu **beheben** befunden. — Wovon Sie in Erledigung ihres am 27. Juni l. J. hieramts eingebrachten Recurses in die Kenntniss gesetzt werden mit dem Beifügen, dass es somit von der mit obigen Erlasse verhängten Suspendirung der Thätigkeit des Vereines slovenische čitalnica abzukommen hat. Marburg am 11. Juli 1878.

Der Bürgermeister:

Dr. M. Reiser m. p.

Komentar si naj sam vsak Slovenec dela, jaz ga ne bom, ker bi bil najbrž konfisciran zbog tega, ker bi preposed prve županove instance komentirati imel. Pri nas nihče več ne ve, kaj se sme in kaj se ne sme pisati, jaz po dozdanjih skušnjah tudi ne.

Mariborčani pripravljajo našim v Bosno odhajajočim rezervistom svečano slovo. Banket z oficirji, muzika, in neoficirji dobivajo vina.

Malo se začne vendar v Mariboru gledati na domače ljudi, in rojaštvo se začne gibati mej ljudmi.

Iz Krškega 10. julija [Izv. dop.] Pretekli vtorek 9. t. m. ob 4 uri popoldne iznemiril je naše mestice krik „ogenj!“ Gorelo je namreč v 1/2 ure oddaljenem Leskovcu in sicer je gorel skeden g. Leopolda Pirca, napolnen s listjem, senom in slamo.

Naša akoravno še mlada, toda vrla požarna straža, katera se je uže pri dveh slučajih in sicer, enkrat v Limbeci enkrat pa v Krškem ko je vikarijat gorel, izkazala za neutrudljivo in izvrstno; bila je v osúpno kratkem času — v 6 minutah, gotovo izredno naglo, če se pomislijo zdajšne žalostne razmere, v katerih tiči to društvo zastran shrambe gasilnega orodja — pripravljena in na potu k pogorišču.

Zahvaliti se moramo zopet temu vrlému in neutrudljivému društvu, da nij pokončevaln element naredil velikansko škodo, ki je pretila celemu Leskovcu, ki šteje nad 100 hiš, ter postalo pretečej nesreči kos; kajti, goreli skedenj je stal na jednej strani 1 1/2 sežen od hiše, na drugej strani pa komaj 1 sežen od hleva, ki je ves lesen in s slamo krit; ko bi se bil ta vnel, bil bi lahko celi Leskovec žrtev požara. —

Bodi Vam tedaj vrlí ognjebranci najtoplejša zahvala za Vaše požrtvovanje, želeti pa bi bilo, da se to mlado in v vsakem obziru vrló društvo po zmožnosti podpira, posebno od strani prebivalcev Krškega mesta, ker je ravno to tako nevarno stavljeno, da Bog obvaruj kakega ognja ker 3/4 Krških prebivalcev je v pol uri brez stanu.

K temu požaru je prihitela graštinska brizgalnica na pomoč in je tudi krepko pripomogla k ukrotenju požara. —

Letina je pri nas zelo lepo kazala, a stari pregovor pravi: „Nikoli ne hvali dneva pred nočjo“; palež naredil je po vinogradih veliko škodo; tudi toča nij na nas pozabila, ter okolo Pijavškega učinila precej škode. Zdaj pa vsled vednega deževja poleglo je močno vse žito in šla bo setev tako v nič, da ubogi kmetovalec še polovico pričakovane ne bo pridelal.

Edino v kar stavijo naši kmetovalci še nekaj upa je sadje; to kaže znamenito lepo, veje so polne da se hoče vse polomiti, Bog odvrni kako nevihto. —

Iz Ptujja 9. julija [Izv. dop.] Poročal sem uže v vašem listu, da pri nas izhaja list pod imenom „Pettaufer Wochenblatt“. List nij političen, ampak razpravlja edino le lokalno-gospodarstvene zadeve. V imenovanem listu smo čitali mej drugim, da nema naše mesto ni jedne gostilnice, katera bi bila potniku privabljliva; dalje kako bi bilo potrebno pokopališče v zdravej Dravi napraviti, in še več družih potrebnih zadev. Toda do zdaj žalibog, to vse brez vspeha. A kaj pomaga vse to praviti — gluhem ušesim in slepim ušem pisati.

Tudi nedeljski „Pettaufer Wochenblatt“ razpravlja jedno za nas jako važno zadevo, namreč zvezo južne železnice Ptuj-Maribor, naravnost, tako, da bi se zveza Pragersko-Ptuj pretrgala. Kar je bilo enkrat lahko storiti, to je zdaj teško. — Ob času zidanja železnice bi bilo to pač lahko šlo, ker je bilo vodstvo železnice tudi za nas. Eni trdijo celo, da je takrat vodstvo ponudilo našemu mestnemu zastopu, ka bi se tu glavna postaja, in ne na Pragerskem naredila. Koliko bi bilo s tem naše mesto pridobilo! Ali takrat naši meščanje nijso hoteli!

Ko bi torej vodstvo železnice hotelo imenovano črto preurediti, zadobila bi tudi ona mnogo, kajti zdaj ima železnica via Pragersko-Maribor 5 milj, ko bi naravnost od tu le 3 milje imela. Znano je pa tudi, da je Pragersko močvirnat kraj, kjer nij zdrave vode, torej tudi nij pričakovati kake večje naselbine. Dalje tudi zdaj imenovana postaja nema več tiste važnosti, kot pred zidanjem tirolske železnice, kajti zdaj se izvažá blago na Nemško večji del čez Koroško. Mnogo sitnosti napravlja pa tudi zdanja zveza Pragersko-Ptuj popotnikom, kateri potujejo od tu ali sploh po tej česti v južne kraje, kajti popotnik je primoran 2—3 ure ali tudi več na Pragerskem, kjer od dolzega časa ne vé kaj storiti, na vlak čakati. Močno je želeti, ka bi se interesirani srenjski zastopi podvivali na vso moč, za zidanje imenovane železnice.

Ljubljanski dopisnik češkega „Epoche“ gotovo nij tako vnet domoljub, kakor se nam hvalisa. Pravijo, da lastna hvala ne diši prav lepo. Ako on trdi, da Slovenci tla izgubljamó, se mož močno vara, kajti s tem, da bodo imeli v kranjskem deželnem zboru kranjski nemčurji za nekaj časa večino, nam še nij dokazal, da sploh Slovenci tla izgubljamó, ali kakor pravi, da naša stranka „befindet sich in einer situation, die ihr verhängnissvoll werden muss etc.“ — Poglej nazaj, pisec „Epoche“, kaj smo mi bili pred 20 leti. Takrat še Nemci nijso vedeli, da na Štajerskem in Kranjskem Slovenci žive. Kaj pišejo zdaj celo Angleži o nas. To je znamenje, da uže večji, izobraženi narodi z nami kot faktor računijo. Koliko smo imeli pred 30 leti? Popolnem neresnično je pa, torej lažljivo, da je slovenska manjšina v našem štajerskem deželnem zboru vedno slabejša. Sicer bi pa vendar dopisnik moral vedeti od kod ta „manjšina“ pride. Več o tem, od kod pride, pisati mi itak nij dovoljeno, ker uže naprej vé, da mi gospod urednik vse prečrta, za radi Damoklejevogá meča. Opomnim le še, da s takimi lažljivimi in nič, kot obrekovalnimi dopisi, si Skrejšovskega lista „Epoche“ kot

„slovanski list“ ali kateri bi moral vsaj to idejo zastopeti, pri nas nikakoršne podpore ne bode našel, človek pa, kateri hoče za nas pisati, naj raje pero položi, ali pa naj piše „ljubljskemu buteljnu“.

Domače stvari.

— (Domači polk baron Kuhn št. 17), ki je v petek zvečer iz Trsta došel v Ljubljano, mudil se je tukaj samo jeden dan in dve noči. V soboto je bila vsa Ljubljana polna domačih krepkih in veselih vojakov, a tudi s kmetov je prišlo mnogo ljudij v mesto poslavljat se od svojih dragih pred odhodom v Bosno. V soboto zvečer je izvrstna godba domačega polka igrala na kazinskem vrtu, ki je bil ves večer kar natlačen, tudi zunaj na cesti in v „zvezdi“ je poslušalo na stotine naroda. Godba je svirala največ narodne pesni: „Naprej zastava Slave“, „Kje dom je moj?“ „Pridi Gorenjec“, „Hej Slovani!“ itd., in morala jih je vsled burnih živio- in slava-klicev po večkrat ponavljati. Nemškutarji so s kislimi obrazi poslušali godbo in gledali splošno navdušenje. V nedeljo zjutraj ob polpetih sta iz Kolizeja odrihnila 1. in 2. bataljon z godbo na čelu na kolodvor, kjer je bilo uže več sto ljudij zbranih. Vsak se je hotel še posloviti od svojega sorodnika, znanca ali prijatelja. Ob 1/2 6. so začeli vojaki sedati v vozove, in ob 1/2 7. je vlak, 40 vagonov močan, odvedel mej burnimi živio- in slava-klici naše vrle Janeze iz naše srede na slovanski jug. Popoldne ob 5. uri je primarširal 3. bataljon z mestno godbo iz št. peterske kasarne na kolodvor, kjer je bilo zbrana naroda več tisoč. Fantje so bili v obče židane volje, pri dobrem humorju, Turkom nič dobrega ne obetajoči; a tudi mnogo ginljivih prizorov smo videli, kako n. pr. je stara mati jemala slovo od svojega sina, žena od moža, kako je oče vojak poljubaval svoje malo dete itd. Tudi gledajočemu so prihajale solze v oko. Mnogo znanih mladih rodoljubov, juristov, doktorjev, trgovcev in drugih je zapustilo ta dan Ljubljano, nekateri kot rezervni častniki, drugi pa samo šarži, nekateri celo „sè sabljico pripásano in puško nabásano“ in s tornistrom na hrbtu kot pravi Janezi prostaki. Preverjeni smo, da, kakor vselej dozdej, bodo tudi v Bosni storili svojo dolžnost, ter naredili čast slovenskemu imenu!

— (Iz Ljubljane) se nam piše: Dozdej je bila pri nas lepa navada, da vselej, kadar se je domači polk po daljšem odsotji vrnil v Ljubljano, so ga Ljubljančanje slovesno sprejeli in pogostili. Hudo mi je délo, da se je zaduje dni, ko smo čez več let spet ves polk videli tukaj, ta lepa navada opustila. So li Ljubljančanom naši Janezi morda preveč — rodoljubni? Naš mestni zbor, ki je imel novce za nemške pogorelce v „rajhu“ in za dvomljive ekspedicije na severni pol, za Anastasius-Grünove nemške adrese, nij imel par goldinarjev, da bi bil kupil domačemu polku, ko je lačen in žejen prišel iz Trsta ali ko je tešče odhajal iz Ljubljane, nekoliko sodcev vina in piva, nekoliko belega kruha in mesa. Pa tudi Slovenci ničesa nijso storili. Ko bi se bil le jeden energičen mož na čelo postavil, po kratkem nabiranji bi bil dobil v sklad par sto godinarjev v ta namen. Koliko ljudij sem slišal: saj bi rad dal jeden forint ali dva, pa nikogar nij da bi zbiral! A kako so Hrvatje sprejeli svoj polk v Zagrebu in v Sisku!

— (Iz Zagreba) se nam piše: Regiment Kuhn dospel je v Zagreb ob 1/2, 2 uri ter bil od občinstva, ki se je mnogobrojno zbralo na kolodvoru navdušeno sprejet. Tukajšnji Slovenci pogostili so jih s pivom in vinom. Ob treh odpeljali so se zopet naprej v Sisek. Gromovito: živili bratje! donelo jim je v slovo še potem, ko se je vlak uže oddalil našim očem.

— (Dramatično društvo) zadnjič nij imelo občnega zbora, ker je bilo premalo število udov prišlo. Zatorej bode občni zbor v nedeljo 28. t. m. ob enajstih dopoldne.

— (Naš slovenski rojak dr. Krek), profesor na vseučilišči v Gradci je imenovan za dopisnega ali korespondentnega člana srbskega učenega društva v Belgradu.

— (Imenovanje.) V obsežku ljubljanske finančne direkcije so bili imenovani: finančni tajnik Valentin Kronig za finančnega svetovalca, finančni nadkomisar Albert vitez Luschian za finančnega tajnika in finančni komisar Anton Samuda za finančnega nadkomisarja.

— (Prestavljenje in imenovanje.) Profesor Franc Kandernal, ki je tudi v Ljubljani dalje časa služboval, je prestavljen iz Trsta na Dunaj. Suplent Jakob Sket je imenovan za učitelja na celovške gimnaziji, suplent Davorin Nemanic za učitelja v Pazinu.

— (Umrl) je — kakor se nam piše — v Kamniku g. Franjo Fajdiga po dolgotrajajočej bolezni; previden se sv. zakramenti je mirno v gospodu zaspal 11. t. m. v 27. letu svoje starosti! Pokojnik je bil iskren rodoljub in buditelj kamniških in okoličnih Slovencev. Pogreb je bil sijajen, spremljan od kamniških Slovencev in z čitalnično zastavo. Bodi mu zemljica lahka!

— (Požar.) Na Jézici je v nedeljo popoldan zgorelo v sredi vasi dvoje gospodarskih poslopij. Da si so s slamo krite hiše okolo pogorišča prav blizu stoječe, vendar nij ogenj dalje segel, ker je bil prej malo dež namočil in nij bilo sape.

— (Za zidanje šole) v Grižah pri Celji je daroval cesar 200 gld.; v Cvetkovcih v mariborskem okraji pa 300 gld. v enaki nameni in šolske sestre v Mariboru pa so dobile 500 gld.

— (Služba poštnega upravitelja) pri sv. Trojici v Slovenskih goricah se oddaje.

— (O slabem vremenu.) o deževji, ki traja tudi pri nas uže celi teden, toži enako nam dopis iz ormuške okolice, češ, da ljudje požeti ne morejo, in da se boje, da jim zrne in slama na polji gnjiti začne. Požeto žito sem ter tja se nij obneslo, drobno je in mnogo snetivega vmes.

— (Iz Štajerskega) se nam poroča, da je več šol zdaj praznih radi tega, ker so bili njih učitelji v vojake pozvani.

— (Požari.) Iz Slovenske Bistrice se nam poroča: Po noči mej 6. in 7. t. m. unelo se je na nepoznan način poslopje Jurija Stupana v Vrhovljah in je v kratkem času do tal pogorelo. Tudi bližnje Pristonikovo poslopje bilo je v velikej nevarnosti in le napornemu prizadevanju v pomoč prihitelih sosedov se je zahvaliti, da nij zgorelo, dasiravno se ga je ogenj večkrat prijemal. Zavarovana sta oba posestnika bila pri banki „Slaviji“; toda prvi je, kakor čujem, plačilo zamudil. — Iz Vrbovskega na Hrvatskem pa nam piše drug poročevalec: Mej nevihto, ki je tod okolo razsajala od 8. — 10. ure zvečer dne 2. t. m. tresčilo je v hišo Stjepana in Ivica Hezkij ka-

terā je naenkrat vsa v plamenu stala in v pol ure popolnem pogorela. Na gašenje nij bilo misliti, ker je poslopje od ostalih hiš precej oddaljeno bilo in si ljudje zaradi slabega vremena niti na prosto nijso upali iti. — Tisti večer je tresčilo tudi v voz nekega Skradinca, ki se je v Komorske Moravice peljal. Njega je strela vrgla z voza, pa čisto nič poškodovala; konja sta pa oba na mestu mrtva ostala.

— (Vinski hram), v katerem je bilo 120 veder vina, je pogorel Francu Strniši blišu Zajčje vasi v novomeškem okraj.

— (Iz Sežane) se nam piše 13. julija: Včeraj se je tukaj skozi peljal v Ljubljano Kranjski Kuhnov polk z godbo. — Vojvoda Vürtemberg si je kupil na tukajšnjem semnji mulo za 250 gld. da je vzame za jahanje v Bosni ali Hercegovini. — Toča je 4. t. m. tudi v sežanski okolici pobila precej močno, vsled tega bo letina slabša nego smo mislili.

— (Slovencev nij več!) Piše se nam iz Škalske doline 12. julija: — „Deutscher Hausschatz“ — katerega, mimogred omenjeno, nek slovenski list ne more nikdar zadosta priporočati — prinesel je v 13. zvezku tole o Slavjanih: „Vseh slavjanskih narodov šteje se po novjih statističnih biležkah do 90.365.600 duš. Mej temi je 61.199.900 Rusov, 9.492.160 Poljakov, 5.940.200 Srbov in Hrvatov, 5.123.950 Bolgarov, 4.815.150 Čehov 2.223.850 Slovakov, 136.000 Vendov (Lužiških Srbov) in 111.416 Kašubov (ti-le imajo svoj književni jezik in literaturo). Mej Rusi je 14.168.288 Malo-Rusov in 3.488.600 Belo-Rusov. Bolgari so po veri večidel grki (pravoslavni), 30.000 je zjedinjenih, 500.000 katolikov in 400.000 muhamedovcev. Mei Srbi je 3.023.130 pravoslavni (pravi Srbi!), 2.407.890 katoliških (Hrvati — !?), 500.000 mohamedskih, ostali zjedinjeni. — V Rusiji samej je vseh 59.000.000 pravoslavni in 2 1/2 milijonov drugovercev. Pravoslavni cerkev in kapel štejejo 50.834 svetskih duhovnikov je 107.724 Razve teh je 5689 menihov in 3687 nun v 493 samostanih. Leta 1876 prestopilo je 259.568 ljudi k pravoslavnej cerkvi.“ — V katerem zalevu velikega slavjanskega morja so se potopili Slovenci? Da li so všteti mej Hrvatov in Srbov? kar pa obzirom na broj nij verjetno; akoravno bi nam zjedinjenje s njimi, in to popolno bilo samo milo in drago. Ej bruder, istina: „Malo nas je, al'smo ljudi!“

— (Cesar) je pomilostil več ujetnikov po raznih kaznilnicah avstrijskih. Na ljubljanskem gradu postalo jih je najvišje milosti deležnih 5, v ženskej kaznilnici v Bégunjah 4, v Kopru 13, v Gradišči 8, v Gradci 13.

— (Prošnja.) Razpošilja se ravnokar „Letopisa Matice Slovenske“ za leto 1878., 1. in 2. del. Uljudno zato prosimo častite g. poverjenike, naj blagovolijo ta zvezek izročiti Matičnim udom v svojem poverjeništvu, pa tudi zaostalo letnino pobrati, in jo blagajniku gosp. Ivanu Vilharju poslati. „Matica“ ima s tiskom in z nagradami mnogo stroškov, katerih brez rednega vplačevanja doneskov svojih udov ne more redno poravnati. — 3. in 4. del „Letopisa“ prideta ob jednom s knjigo: „Potovanje okolo sveta“, g. družbenikom v roke.

Iz pisarne „Matice slov.“

— (Iz seje odbora družbe kmetijske 7. dne t. m.), pri katerej sta o zadevah državnih subvencij bila pričujoča gospoda zastopnika c. kr. deželne vlade in deželne odbora, in kateri je predsedoval družbe

predsednik baron Wurzbach, prejele so „N.“ sledeče poročilo. — Subvencija za podkovno in živinozdravsko šolo je bila po predlogu poročevalca dr. Pokljukarja razdeljena kakor prejšnja leta; o subvenciji za kmetijske nadaljevalne šole s 1000 gld. se pričakujejo nasveti c. kr. deželnega šolskega sveta; za izvolitev stalnega ali začasnega popotnega učitelja ministerstvo za to leto nij dalo državne podpore; popotni učitelj za sirarstvo gosp. Hitz pa je Kranjski in Goriški družbi za letos zagotovljen. — C. k. deželni gozdni nadzornik g. Salzer je poročal kako naj se državna podpora s 500 gld. obrne za premije takim gospodarjem, ki zasedajo gozdno drevje. Nasveti se predložijo sl. ministerstvu kmetijstva s prošnjo, naj jih blagovole potrditi. — Dr. Bleiweis je poročal o državni podpori s 500 gld., katero je ministerstvo odločilo za premije za zboljšanje senožeti in pa gospodarstva na planinah; tudi ti predlogi se pošljejo sl. ministerstvu za odobrenje. — Blagajnik gospod Brus je nasvetoval mnogo mož, ki naj se izvolijo za ude družbe kmetijske; predlog je bil soglasno sprejet z željo, naj bi domoljubi, katerim je mar za napredek kmetijstva, pristopili k družbi, deželi gotovo koristni. — Konečno je g. predsednik predlagal, naj se vdovi gosp. J. Debevca, ki je bil več let marljiv odbornik družbe kmetijske, pošlje žalovalno pismo o zgubi velecejenega rodoljuba; odbor je soglasno sprejel predlog.

— (Vodstvo mestne delegirane sodnije) je prevzel te dni novi deželne sodnije svetovalec g. Ledenik, g. Rome pa vstopi v skupščino deželne sodnije, in otide kmalu v Gradec k višjej sodnji.

— (V vojake) so odšli iz mariborske škofije bogoslovci: Kotnik, Osterc, Cvetko in Kaš, pa gg. kaplan Kukovič in Frece, ter doktorand bogoslovja g. Napotnik, ki je uže v Oseku. Iz ljubljanske škofije poklican je za vojaškega duhovna doktorand modroslovja g. Janez Svetina, ki odrine v Osek.

— (Domači polk bar. Kuhn št 17.) Pod tem naslovom piše „Edinost“: „Zapustili so nas 12. t. m. domači krepki fantje, kateri so štiri leta bili izgledni naši gostje in dika tržaške garnizone. Ves čas svojega bivanja v Trstu so se vedli tako izvrstno, da so jih celo najbolj zagrizeni lahoni spoštovali. Odlikoval se je domači polk uže s tem, da se je tukajšnjega običaja privadil in naučil laškega jezika, posebno nižji častniki. Najsijajnejše plese je imel prav domači naš polk, in zbrana je bila take večere gotovo vsa slovenska inteligenca. Kot vojaki so se naši fantje vedno ponosno Slovence čutili, nijso zatajevali pod vojaško suktnjo svoje narodnosti, to so kazale narodne barve na plesih. Kar so v Trst prišli, vedno smo se bali, da utegne priti čas, ko nas zapusté, in res, na klic Veličanstva je tudi domači naš polk poklican stopiti mej južne brate v Bosno. Gotovi smo, da se bode ves polk izgledno vedel; ako bo potreba braniti državo in prestol, vplete si nove lavorike okolo staroslavnega praporja z sijajnimi zmagami in čini hrabrosti. To pot imate vi posebno slaven posel, ker vam je dana zavidljiva naloga, da ponesete oljičino vejico mej sto in sto let zatirane in gažene brate, da jim razbijete teške sponse, ter jih pridobite Slovanstvu, svetu in človeštvu. Srečno pot! vam doni iz tisočerih prs tržaških bratov, poljubite južno slovansko zemljo, ko stopite na njo. Doslej je bila ona turška drajna in klanica

nbovej raji, odslej naj postane svobodna pokrajina, rajski slovanski vrt. Naj vam spere prva bosenska rosa muke potovanja in vzhajajoče solnce naj posuši solze vašim roditeljem, bratom, sestram in poštenim ljubimam. Zapustili ste vsem Tržačanom lep spomin prijaznosti, spominjajte se nas kakor se bomo mi vas; zavida vas marsikatero slovansko srce, da imate lep in časten poklic osvojiti Avstriji lepe dežele in osvoboditi trpeč bratovsk narod, ki vam, rešiteljem, roke nasproti steguje. Z veseljem zapojte, ko tija pridete: Kranjski fantje smo mi! Bodite gotovi, da vas prav tako pri slovesu pozdravijo in sè solznimi očmi zakličejo: Srečno do zvidanja, kakor so to storili tržaški Slovenci."

Razne vesti.

* (V jednej noči osivela.) Da lahko v kratkem času lasje sivi postanejo, svedoči sledeči dogodek: Žena nadzornika neke zavarovalnice pričakovala je minolega tedna zvečer svojega moža od potovanja. Večkrat ozirala se je skozi okno v prvem nadstropji, če se uže željno pričakovani mož vrača, a vedno zamán. Za nekoliko časa je šla potem iz sobe pustivša svojega malega sinka samega. Deček spleza mej tem na okno in ker je ravno zdaj voz, v katerem je oče sedel, pridrdral; z veselim krikom hoče pozdraviti dete svojega očeta, ko ga opazi, a se pri tem preveč skozi okno stegne, in pade na ulico. Žena ki je svojemu možu nasproti hitela, radosti zarečega obraza stopi z njim v sobo, — a kje je sinček? Kličejo ga, iščejo, — in zdaj prineso ljudje krvavega dete. Sè strašnim krikom zgrudi se mlada 26 letna žena nezavestno na tla; pozvani zdravnik dejal je, da bode mlada žena zblaznela, a preje črni lasje postali so jej uže od strahu sivi. Deček se nij hudo poškodoval, ter bode kmalu okreval.

* (Razbojniki.) 30. m. m. ulomili so trije neznan, s puškami in handžari oboroženi možje v hišo Blaža Majcna, mlinarja v dolnji Rašenici v Belovarskeji županiji, so zvezali mlinarja in njegovo ženo, žugajoč jima s smrtjo, ako bosta kričala, ter so zahtevali 500 gld. Mlinarju, ki je trdil, ka nema toliko gotovine, niso verovali, ter so vse omare in shrambe preiskali, a našli so le 8 gld. 6 kr. gotovine. Mlinarjevim otrokom posrečilo se je na tihem skozi okno uiti, in ti so hiteli v bližnjo vas ljudij sklicat. Ti so šli sicer takoj na pomoč, a roparji so skozi okna in v gozd pobegnili, in nobednega nijso ujeli.

Poslano.

Ker mi razmere ne pripuščajo, da bi se, odhajajoč na Rusko, od Vas, dragi prijatelji in znanci, poslovil osobno, kličem Vam vsem pismeno prisrčni: „z Bogom!“

Vinko Šumi, abs. phil.

Poslano.

Neki „Sokolovec“ piše v „Slovincu“ od 9. t. m. šte. 73 toliko neresničnega, da se mora soditi, da pisalec nij „Sokol“, ali da je pa tak, ki se uže dalje časa nij nič brigal za društvo, in zatorej razmer ne pozná, ali — da celo s slabim namenom porablja pripravljenost „Slovenčevu“.

Ta „Sokolovec“ pripoveduje, da se je cel „regiment“ „Sokolov“ podpisalo za izlet v Zagreb k javnej telovadbi dne 29. junija, da je vsak „Sokol“ pripravljal se — a naposled jih je le 8 šlo, da sta mlačnost in nered se vrnila v društvo, „da je groza“, in trdi, da ga je — videvši te okoliščine — „jeza zgrabila“, — ter sodi, da je tem prikaznim odbor, posebno starosta, kriv.

Jeza je strast in v strasti vidi se dostikrat napačno in sodi se nepremišljeno ali krivično. Tako se je vsaj godilo onemu „Sokolovcu“.

Odbor „Sokola“ je odločil v seji 25. maja, da se udeleži javne telovadbe v Zagrebn deputacija društvena. Na odborovo vabilo oglasilo se je za izlet 9 „Sokolov“, in odbor je uže početkom junija v Zagreb poročal, da dojde k slavnosti okolo 10 „Sokolov“ kot deputacija, — več pak le potem morda, ako ide vojaška godba pešpolka nadvojvoda Leopold šte. 53, zaradi katere so bili — brezuspešni — dogovori.

Nij se podpisal torej cel „regiment“ „Sokolov“ na vabilno polo, marveč le 9, od katerih je 1 umrl. — V Zagreb je šlo 8 „Sokolov“, torej slučajno ravno toliko, kolikor se jih je po številu početkom odločilo, podpisalo in pripravljalo.

Vidno je, da je poročilo v „Slovincu“ o izletu v Zagreb k javnej telovadbi daleč daleč od resnice. — Zadostilo bi morda uže povedano za dokaz, da je kakor prvi del „Sokolovec“ dopisa v „Slovincu“, tudi drugi del pretiran in neopravičen; a hudemu očitaju, da sta se mlačnost in nered v društvo „grozno“ vrnila, treba je odločno oporekati, in obžalovati se morajo take izjave tem bolj še zato, ker bi utegnile pri nekaterih „Sokolih“, ki vestno in požrtvovalno v korist narodnega društva delujejo — veselje do delovanja zadušiti. — Resnica je, da se poprej nikdar nij marljiveje telovadilo. Tudi v cvetji „južnega Sokola“ nij bilo v telovadnici živahnejšega življenja, kakor je zdaj. Po izgubi učitelja gosp. Hanuša je zajelo društvo mej svojimi članovi izvrstne in navdušene telovadce, kateri brezplačno, skrbno in redno telovadbo podučevajo in učitelja dostojno nadomestujejo.

Številc udov se množi. „Sokolov“ je denes več, kakor jih je bilo prošla leta. Premoženje „Sokolovo“ je intaktno. Marljivi večletni blagajnik redno in v polno priznanje odbora opravlja neprijetni blagajniški posel. Društvo plačuje svoje račune — telovadnica je snažna, bogato orodjena in zadostno postrežena. Pri izletih in veselicah je „Sokol“ še povsod in vselej svojo nalogo rešil.

Kje je tedaj „mlačnost in nered“ — „da je groza“?! Prvi, torej glavni namen „Sokolu“ je telovadba. Če se pri društvu redno telovadi in se telovadbe nad 20 „Sokolov“ udeležuje, če je telovadnica z vsem potrebnimi pripravami preskrbljena in zadostno postrežena, in če je denarni stan v redu, število udov zmirom višje, potem je trditev o „mlačnosti in neredu“ predrzno obrekovanje.

Če je pisec žaljivega članka v „Slovincu“ svoje sodbe sklepal po številu „Sokolov“ pri izletih, zbral si je slabo stališče.

Vnanjemu življenju „Sokola“ časi nijso ugodni. Razni faktorji škodljivo vplivajo: politične — družinske — službene in obče denarne razmere, in ne malo morda rudeča srajca, krčijo vrsto „Sokolov“ pri javnih nastopih.

Franjo Drenik,
starosta „Sokola“.

Poslano.*

Na vseskozi lažnjivi dopis „iz Hrinjevca“ v št. 149 „Slovenskega Naroda“ se nam še odgovora v pravem pomenu besede dati vredno ne zdi. Hrinjec nima družih prebivalcev, kakor žabe in močarade. Kedor tako iz zakotja opravlja, sram nas je odgovarjati mu. Ker je pa uže svoj žolč tudi čez nedolžno, komaj ustanovljeno „obrtijsko-bralno društvo Sloge“ razliti poskusil, štejem si v dolžnost, nekoliko zavriniti ga. Najpoprej bi mu svetovali, da naj se v jezikoslovna pretresovanja, ki so mu povsem še „trd oreh“, nikar ne vtika. Na tem polji si ne bo slave pridobil. S tem, da ne razume besede obrtnik in obrtnijsk, dal si je sam tak testimonium paupertatis, da se Bogu usmili. Na dalje se nam zdi nepošteno, in narodnjaka, kakoršnega se on hvali, ne vredno, da seje mej dve narodni društvi, ki imati jeden in isti namen, seme sovraštv in razpora. Čudno se nam zdi, kje je g. dopisnik

*) Še ta dopis, sicer skrajšan, sprejmemo o kropskem razpору v dva društvi, sicer pa daljnje polemike, zlasti v tem tonu pisane ne odobravamo, in prosimo v bodoče od jedne in druge strani le objektivnih, neosobnih dopisov. Ur.

pogum vzel, svoj dopis nekakošno tako zasukati, kakor bi ga bil v imenu čitalničnem pisal. Mi za naš del smo trdno prepričani, da se ona nikakor ne skriva v Hrinjevcu. Ko bi pa neverjetno vendar res bilo, (v sedanjih časih je vse mogoče), oj! oj! kje ste potem toliko hvaljeni domoljubi, na pravem potu gotovo ne. Iz omenjenega članka bi človek toraj sodil, da za g. dopisnikom stoji velmnožno velmož, domoljubov, narodjakov, se ve da, kakor sam prizna, do zdaj še brez dobrih del. Pokaže naj se jeden na svitlo, toda le poštenega imena mož. Če nam bo kaj očital pravično, ubogali ga bomo, če bo pa naša bolj prav, ostali bomo pri svojem. Tak pa, ki se belega dneva boji, naj pa gre za peč, ali pa v Hrinjevca.

V Kropi 7. julija 1878.

Odbor „obrtijsko-bralnega društva Sloge“: J. Jelenec. V. Šuler. Marko Kovšca. Benj. Šuler ml., Lovro Magušer. Jos. Gartner. Tine Klinar.

Tujci.

15. julija:

Pri Slonu: Schwarz iz Dunaja. — Radešic iz Trsta. — Wellspacher iz Dunaja. — Pirker iz Kočevja. — Horak iz Maribora.

Pri Mailét: Beer iz Dunaja. — dr. Zindler iz Grada. — Bayer iz Trsta. — Reich iz Dunaja.

Pri bavarskem dvoru: Rudloff iz Trsta. — dr. Detela iz Dunajskega novega mesta. — Novak iz Dunaja.

Dunajska borza 15. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld.	60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	75	„
Zlata renta	75	15	„
1860 drž. posojilo	113	75	„
Akcije narodne banke	836	—	„
Kreditne akcije	259	50	„
London	115	60	„
Napol.	9	27	„
C. kr. cekini	5	50	„
Srebro	101	10	„
Državne marke	57	20	„

Oznanilo.

Imam čast naznaniti, da bode gosp. **dr. Wittermann**

za čas moje vojaške službe vodil mojo odvetniško pisarno, in da je v obče najboljše skrbnjeno za to, da se v nji vsi posli zvesto nadaljujejo.

(219)

Dr. Josip Serbec,
advokat v Celji.

V 5 minutah

odstranim brez noža, popolnem brez bolečin

kurja očesa

in zaraščene nohtove, tako da se potem več ne zaraščajo. — Ostanem le nekoliko dnij v hotelu pri „Slonu“, in zdravim od 10. ure dopoldne do 5. ure popoldne. Ako se želi, pridem tudi na dom.

Aleksander Freund.

Zahvala.

S tem izrekam Vam svojo najtoplejšo zahvalo, ker ste mi tako spretno moja več let stare kurja očesa odstranili.

V Gorici, 12. aprila 1878.

Profesor dr. Jos. Frappanti,
(216—2) c. kr. direktor gimnazije.

Marko Wir empfehlen geschäftl. als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Betteinlagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.